

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
“Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ”

Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση κηρύσσω την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου που διοργανώνει το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου με θέμα την Ευρώπη μετά τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Ιδιαίτερα χαιρετίζω τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τους καθηγητές που ήρθαν από το εξωτερικό για να πλουτίσουν με τη συμβολή τους το διάλογο που κάνουμε εδώ για την Ευρώπη που όλοι οραματιζόμαστε. Την Ευρώπη, που πρέπει να σχεδιάσουμε με αίσθηση ιστορικής ευθύνης για να την αποδώσουμε στις μέλλουσες γενιές.

Η συζήτηση για την θεσμική οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμπυκνώνεται σε δύο ακραίες αντιλήψεις. Η μία αποβλέπει να προσλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση απλώς τη μορφή μιας διακυβερνητικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών-μελών της. Η αντίληψη αυτή είναι επιφυλακτική σε κάθε πρόταση για τη θεσμική εμβάθυνσή της. Η άλλη πάλι αντίληψη προσβλέπει στη δημιουργία ενός ομοσπονδιακού κράτους, στο πλαίσιο του οποίου τα μέλη της Ένωσης

καλούνται προοπτικά να αποβάλλουν την κρατική τους οντότητα. Να απεμπολήσουν δηλαδή την κυριαρχία τους. Και οι δύο αντιλήψεις είναι στην ακρότητά τους, για διαφορετικούς βέβαια λόγους, αδιέξοδες. Η πρώτη, γιατί θα μας γύριζε πίσω και θα ματαίωνε κατακτήσεις πολλών δεκαετιών. Η δεύτερη, γιατί μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση θέλουμε να προβάλλουμε την ιδιαίτερη ταυτότητα κάθε λαού και να διευρύνουμε τις δυνατότητές τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται στα κράτη-μέλη της. Η αυτονομία της δεν οδηγεί στον παραγκωνισμό τους. Αποτελεί λοιπόν κοινό τόπο ότι η Ένωση και τα μέλη της θα εξακολουθήσουν να συνυπάρχουν αρμονικά στη ιστορική πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Με την πρόοδο του χρόνου δημιουργούνται νέες ισορροπίες και νέες σχέσεις. Αυτό είναι το ζητούμενο. Η κοινή εξωτερική πολιτική, η κοινή πολιτική ασφάλειας ήταν πριν από μια δεκαετία ένα σχέδιο. Σήμερα αρχίζει να παίρνει μορφή.

Επιτρέψτε μου, γι' αυτό, να συμφωνήσω με τη βασική θέση της έκθεσης του Mendez de Vigo και του Δημήτρη Τσάτσου, που υιοθέτησε με πολύ μεγάλη πλειοψηφία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στην έκθεση αυτή προσδιορίζεται

με σαφήνεια η πολιτική και θεσμική ουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ένωση είναι και ένωση λαών και ένωση κρατών. Με αυτήν τη φιλοσοφία πρέπει τα κράτη-μέλη να διατηρήσουν και να αναπτύξουν την εθνική τους ταυτότητα και να συμβάλλουν ταυτόχρονα στην ολοκλήρωση των ενοποιητικών θεσμών.

Η θέση της Ελλάδας υπήρξε, από την αρχή της Διακυβερνητικής Διάσκεψης εποικοδομητική. Η Ελλάδα αντιτάχθηκε με συνέπεια στις υπερβολές και υποστήριξε, αντίθετα, όλες τις θετικές πρωτοβουλίες.

Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ ενισχύεται έτσι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και βελτιώνονται οι όροι άσκησης της κοινής εξωτερικής πολιτικής. Επίσης δημιουργούνται συνθήκες για την αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος της εποχής μας, της απασχόλησης. Αλλά και τα βήματα που έγιναν για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αν και υπολείπονται των προσδοκιών μας, είναι σημαντικά.

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ συνιστά σημαντικό σταθμό στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση. Υπάρχουν βέβαια και πολλά άλλα προβλήματα που απαιτούν λύσεις.

Λύσεις, που εγγυώνται μια κοινότητα λαών με περισσότερη συνοχή, προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και της απασχόλησης περισσότερες ελευθερίες και περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες της.

Είναι ευπρόσδεκτη συγκυρία ότι το Συνέδριο πραγματοποιείται μερικές εβδομάδες πριν την επικύρωση της Συνθήκης του Άμστερνταμ από την Ελληνική Βουλή. Πραγματοποιείται σε μία χρονική στιγμή που αρχίζει έντονος πολιτικός διάλογος για όλες τις βασικές πτυχές της: τις θεσμικές, τις οικονομικές, τις πολιτικές και τις κοινωνικές.

Αφού λοιπόν συγχαρώ το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου για την πρωτοβουλία του, εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες σας.